

CONSTANTIN DADU – ÎN DIALOG CU VEȘNICIA

A scrie despre un om înseamnă să-ți asumi o mare responsabilitate, căci, de fiecare dată, persistă tentația alunecării pe panta superficialității sau a subiectivismului. În asemenea cazuri important este să cântărești cu mîgală fiecare cuvânt așternut pe fila de hîrtie, să afli cât mai multe despre omul căruia îi creionezi portretul.

Despre Constantin Dadu, directorul general al Institutului Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, auzisem ceva mai înainte din presa scrisă, dar l-am cunoscut aieva acum un an, când am fost angajat la această prestigioasă instituție de cercetări științifice.

- Directorul nostru este un om ca pâinea cea caldă, s-a grăbit să mă încurajeze, de cum am pășit pragul instituției, un angajat de aici. M-am gândit atunci că, poate, este cineva din anturajul mai apropiat al domnului director. Dar,

pe parcurs, am auzit această frază și de la alți colegi de ai săi, ba am reușit să mă conving personal de adevărul acelor vorbe.

Se afirmă, și pe bună dreptate, că veșnicia s-a născut la sat. Însă, dacă e să-l citez pe unul din poeții mei preferați, regretatul Eugen Cioclea, și bunătatea tot acolo s-a născut. Copiii crescuți lângă focul vetrei părintești au marea fericire de a admira de mici splendorile coborâte parcă din rai – pomii în floare, cântecele de privighetoare, mireasma lanurilor în pîrg, seri-le de lună pline... Ba mai mult, ei se contopesc cu această ambianță feerică, devin o părticică a naturii, învață să vorbească cu murmurul de izvoare și cu șoapta frunzelor de măr. Unul din ei este Constantin Dadu, care de 60 de ani continuă acest dialog cu veșnicia.

Și dacă veni vorba de bunătate, unica haină care nu se uzează niciodată, ea nu trebuie să fie lipsită

de fermitate, exigență, principialitate. Căci, în caz contrar, ea nu mai este bunătate. Aceste calități sunt absolut necesare, în primul rînd, unui conducător. Constantin Dadu, care se află în fruntea unui colectiv de aproape 300 de angajați, posedă cu prisosință aceste calități.

Altfel nu poate fi, căci nu-i ușor să menții un ritm susținut al procesului de muncă, o atmosferă creatoare și, totodată, agreabilă într-un colectiv de oameni diferiți ca mentalitate, temperament și caracter. Unde mai pui că printre problemele majore se înscriu și lipsa mijloacelor financiare pentru cercetări și procurarea echipamentului științific, înzestrarea slabă a laboratoarelor cu aparataj performant, unele carențe ce țin de gestionarea terenurilor experimentale.

Rar îl văd pe domnul Dadu cu zămbetul pe față. Este mereu în

alertă, în discuții, ședințe, rezolvând multiplele probleme ce apar ca ciupercile după ploaie. Cu toate acestea, crezul său suprem a fost și rămâne: a conduce, înseamnă a nu le încurca oamenilor valoroși și buni să lucreze. Ba mai mult, ei trebuie promovați și susținuți.

După cum afirmam mai sus, oamenii născuți la sat aduc cu ei între zidurile de piatră ale urbei trilul de ciocârlie, aroma îmbietoare de mere și gutui, care veghează ca niște glastre geamul casei părintești, făcând să înflorească ghiocoi în sufletele noastre chiar și în plină iarnă. Toate acestea ne fac să zburăm aievea sau în vis acolo unde ne sunt gândurile și dorul.

Constantin Dadu provine dintr-o familie de oameni gospodari de prin părțile Șoldăneștilor. Zahorna se cheamă satul care i-a purtat pașii copilăriei. De acolo a pornit în lumea largă pentru a o cuceri, așa precum face fiecare dintre noi în anii tinereții, când ne credem împărații lumii. Fiecare înțelege în felul său ce înseamnă „a cuceri lumea”. Constantin Dadu vede prin optica proprie acest deziderat. Din capul locului și-a propus să însușească o profesie preferată, să se afirme în domeniul ales, să creeze o familie durabilă. Și cu siguranță toate i-au reușit în cel mai fericit mod.

Absolvind cu mențiune Institutul Agricol din Chișinău, a pornit pe calea anevoioasă a cunoașterii. Și-a început activitatea de muncă în anul 1979, în calitate de doctorand al Institutului de Pomicultură, ca mai apoi să urce, treaptă cu treaptă, spre culmile afirmării. Cu timpul, a însușit o axiomă, și anume – nimic nu se obține în viață fără muncă, insistență și dăruire totală profesiei alese. Calitățile sale deosebite de cercetător științific, dar și de conducător priceput, au fost luate în vizor și apreciate la justa valoare. În cariera sa profesională a avansat până la funcția de șef al departamentului de Viticultură, Pomicultură și Pepinierit, șef de Direcție pentru știință a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Director general al Institutului Național al Viei și Vinului. Iar de circa 7 ani se află în fruntea Institutului Științifico-

Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare.

Doctor habilitat în agricultură, laureat al Premiului pentru tineret în domeniul științei și tehnicii (1986), al Premiului de Stat în domeniul științei și tehnicii (2001), deținător al medaliei „Meritul Civic” și cavaler al ordinului „Gloria Muncii”, autor a 6 brevete, 4 monografii, 1 manual și a peste 200 de publicații științifice și didactice. Cam acestea ar fi, la prima vedere, realizările lui Constantin Dadu. Dar aceasta nu este totul, căci sunt valori care nu se supun legii comparației. Mă refer la suprema menire a omului pe pământ – să dăinuiească peste vremi prin faptele și urmașii săi. Un mare pedagog afirma că copilul este oglinda familiei. După cum într-un strop de apă se reflectă soarele, tot așa în copii se reflectă puritatea morală a mamei și a tatălui. Constantin Dadu, împreună cu soția Zinaida, biolog de profesie, se consideră împliniți la acest capitol. Fiecare dintre cei trei copii ai lor și-a găsit calea proprie de afirmare în această lume imprevizibilă și plină de greutate. Vitalie lucrează contabil, Anișoara este nu doar admiratoarea, dar și ocrotitoarea naturii, ea îmbrățișând o profesie atât de necesară astăzi – cea de ecologist. Dumitru, mezinul, a pășit pe urmele tatălui – activează în domeniul protecției plantelor.

Ce mai putem adăuga la cele de mai sus? Doar că domnul director promovează imaginea institutului și a țării sale pe diferite meridia-

ne ale lumii. Astfel, a cutreierat în lung și-n lat întreaga Europă, ba și în America a ajuns. Se bucură enorm când vede că performanțele colegilor săi sunt înalt apreciate de către partenerii de specialitate din alte țări. Colecția de diplome, medalii, alte distincții obținute în cadrul diverselor simpozioane și concursuri internaționale împodobesc biroul directorului. În contextul celor expuse mai sus se înscrie și cel mai înalt calificativ acordat recent IȘPHTA de către Comisia de acreditare a organizațiilor din sfera științei și inovării a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, care a recunoscut institutul drept organizație internațională de categoria „A”. Este o performanță demnă de cele mai înalte elogii.

Am scris aceste rânduri, ghidat fiind de sentimente de admirație pentru un om care este mereu în vâltoarea evenimentelor și care înfruntă cu stoicism talazurile vieții. Poate să pară că am abuzat nițel de epitete și metafore, dar, oricum, rămân la părerea că despre oamenii meritoși trebuie să scriem cu toată ardoarea sufletului. Fie că sunt truditori ai gliei sau savanți cu renume, pe toți îi unește marea dragoste pentru plaiul nostru străbun, pe care îl dorim tot mai frumos și mai înfloritor.

**La mulți ani,
Domnule Constantin Dadu!**

Vlad ARHIP